

LÆKNASTRÍÐIÐ — 14. SEPT. OG DAGBLAÐIÐ

Almikið hevur verið skrivað um læknastríðið. Ov lítið hevur munað, tí enn er trætan ikki loyst. Útlitið fyri einum snarligum og endaligum loysningi tykist ikki at vera stórt í lötuni.

Myndugleikarnir — og tá fyrst og fremst lögtingið — hava allir beint málið frá sær. Teir vilja ikki ganga krøvum fólksins á móti, hóast teir vita, at Norðoyingar ikki dvína, fyrr enn teir hava borið sigurin heim.

Politikkur, religiön ella aðrar ójavnar áskoðanir hava ongantíð skilt okkum. Í hesum spurningum eru vit samdir og verða framvegis samdir.

Aftaná at samráðingarvegurin úrslitaleyst var royndur við allar avvarandi myndugleikar, vendu vit okkum til lögtingið, ið vit eisini hava verið við til at valti. Fylkingin umfatar 25 % av øllum Føroya fólki, so ein skuldi kunnað roknað við góðari undirtöku í lögtinginum og at lögtingsmenn fóru at verða ovurfeignir við at ganga hesum samfelda fólkaýnskinum á móti. Tað mátti kenst teimum ein heiður, men so var ikki.

Nú leggja blöðini 14. sept. og Dagblaðið eftir javnaðarmonnum og Sosialinum, tí teir reint og greitt hava sagt sannleikan um mannagongdina í tinginum. Hvussu ofta teir siga skrivning Sosialsins vera »brigs« ella eisini brigsla javnaðarmonnum, at teir vilja gera politikk burtur úr læknamálinum, so vera teir ikki mentir at vika sannleikanum ella gera tað, ið hetta blað hevur skrivað, til lagn. At tað er rætt, ið Sosialurin hevur sagt frá, kunnu allir teir Norðoyingarnir, ið staddir vóru í tinginum, vátta.

Lat okkum kanna mannagongdina eitt sindur nærri.

Tá ið tað vísti seg, at myndugleikarnir allastaðni gingu okkum ímóti, sendu vit boð eftir P. M. Dam og bóðu hann koma norður til Klakksvíkar. Her var eingin politikkur uppi í. Tað vóru menn við ymskum politiskum áskoðanum og úr øllum flokkum, ið stóðu aftan fyri hesa áheitan.

Vit skiltu beinan vegin, at P. M. Dam hevði vilja, vildi gera sitt besta og leggja allan sín autoritet í fyrri at loysa málið, men vit vóru greiðir yvir, at tað fór at verða honum eitt ódnartak og ein kravmikil dystur.

Vit frægtu frá hansara samráðingum við læknafelagið, ríkisumboðsmannin og landsstýrið, harða áganginum og mannligu stöðu í orðadystinum fyrri at verja krøv okkara, og nú myndugleikarnir og lögtingið við hava víst sanna andlit sitt, skilja vit fullvæl, hvussu vónleysa tungur hesin andróðurin hevur verið.

Fyri hesa vælvild og hetta mikla stríð eru vit allir — uttan mun til

politiskum lit — P. M. Dam sera takksamir.

— — —
So var tað fundurin í lögtinginum. Okkum varð jættað loyvi at koma til Havnar fyrri at greiða tinginum frá málinum. Okkara menn góvu tingmonnum eina gjølla frágreiðing. Okkara tingmenn Einar Waag og S. P. Zachariassen tóku beinan vegin undir við okkum — sjálvandi, men Hákon Djurhuus, hvat gjörði hann? Tagdi!! Hann hevði ikki eitt stuðlandi orð, ja, tað var eins og hetta einmelta ynski frá hansara egnu veljarum ikki viðkom honum, sjálvstítt aftaná at Suðuroyartingmaðurin J. H. Danbjörg og Havnartingmaðurin Th. Petersen fullt og heilt hövdu tikið undir við okkum.

Og nú tjóðveldismenn. — Umboðsmaður tjóðveldismanna — D. P. Danielsen, hvat gjörði hann? Hann mælti ikki eitt einasta orð!! Ikki eitt orð til okkara frama, ikki so fræga virðing, at hann gav okkum eina vón um »vilja« at gera sitt til fyrri at loysa málið.

Eingin fær okkum at trúgva, at størvegis vilji hevur verið til steðar, tá ið ein fólkavaldur umboðsmaður, umboðandi ein heilan flokk, einki orð hevði at siga, tá ið eitt fólkaýnski frá fjórðapartinum av Føroya fólki varð framborið í tinginum, men sum lögfrøðingur hevði D. P. Danielsen kanska einki annað at gera, tí sambært 14. september eru ynski Norðoyinga

»... ÚR LÖGFRØÐISLIGUM SJÓNARMÍÐI TAÐ SAMA SUM UPPREISN ...«

Hetta eru greið orð. Aðrir hava klagað okkum fyrri at hava gjørt »ólógligar« gerðir, men sjálvstítt ikki okkara harðasta móttöðumenn hava klagað okkum fyrri at vera: »UPPREISNARMENN«, og heldur ikki mugu teir hava mett okkum fyrri slíkar. Landsins myndugleikar vildu tá neyvan sessað seg við samráðingarboðið við okkum.

Fylking okkara er um eitt rættvíst og rimiligt fólkaýnski. Tá ið nú hetta ynski av einum almennum blað verður gjørt til »uppreisn« og Norðoyingar skuldeittir fyrri at vera »uppreisnarmenn«, so er hetta tað ódámiligasta og frekasta, ið enn er framkomið ímóti okkum.

LÆKNAMÁLIÐ Á TINGBORÐI

Norðoyingar royndu samráðingarvegin allastaðni. Hvør líti möguleiki var royndur, men alt uttan úrslit. Tað var øllum greitt, at víðari samráðingar ikki vóru til nakra verðsins nyttu. — Hetta ásannaðu allir, og tí vendu Norðoyingar sær til tingið, tí »skuldi málið loysast, vóru lögbroyingar neyðugar. At nakar tingmaður fór at koma við uppskoti um víðari samráðingar var fullkomuliga óhugsandi. Tað

kom tí monnum dátt við, tá ið Martin Holm kom við uppskoti um eina flokksformannnevnd, ið skuldi samráðast við Norðoyingar og myndugleikarnar.

Hvat skuldu hesir menn gera?

Hvat skuldu teir samráðast um?

Sjálvandi roknaðu Norðoyingar við, at einum tilikum uppskoti fór eingin at greiða atkvøðu fyrri; — men kortini hendi tað lögna, at 11 manns á henda hátt beinleiðis gingu ímóti Norðoyingum.

Nú kunnu 14. sept. og Dagblaðið rópa tað, hvat teir vilja og brigsla øðrum at gera politikk burtur úr læknamálinum, men annað enn at hetta var avtalað spæl millum teirra, ið atkvøddu fyrri uppskoti M. Holms, um at reka málið av tingi, fáa teir ikki okkum Norðoyingar at trúgva.

At atkvøða fyrri uppskoti Danbjargar um at gera málið til tingmál, var sjálvandi tað einasta rættta, ið tingið kundi gera fyrri at ganga okkum Norðoyingum á móti. Men hetta uppskotið varð felt.

»14.« til áminningar kunnu vit enn einaferð taka upp aftur, at Hanus við Høgadalsá rýmdu út, tá ið atkvøðast skuldi og D. P. Danielsen atkvøddi ikki fyrri uppskotinum.

Um 14. sept. heldur áfram við at siga, at teirra menn hava havt vilja at loyst læknatrætuna til okkara frama ella hava rætt okkum eina einastu hjálpanði hond, ja, so vilja vit als ikki hoyra eitt orð meira frá teirra síðu.

TEIR FELDU OG RÓKU LÆKNAMÁLIÐ AV TINGI

Tað finst eingin so stórus tápuling.

ur í Norðoyum, ið ikki skilir hetta.

Hvør einasti Norðoyingur veit, at javnaðarmenn allir sum ein tóku undir við okkum og enn tá royndu at fáa málið aftur á tingborð, hóast formaðurin móti allari vanligari mannagongd royndi at forða hesum fyrri at fáa læknamálið burtur av tingi við alla.

Nú siga 14. sept. og Dagblaðið, at P. M. Dam er farin at egna vallinuna. Læknamálið er eitt agnið. Um teir trúgva, at tað á minsta hátt ávirkar okkum Norðoyingar, at teir brigsla P. M. Dam, at hann nýtir læknamálið í síni valpropagandu, so fara teir skeivir, men annað er ikki at vanta av hesum blöðum, ið ikki tora at siga sannleikan og standa við tær gerðir, ið teirra menn á almennum tingfundi hava gjørt.

Eitt mark er fyrri, hvat tit kunnu tveita okkum í eyguni.

Mær vildi tað ikki tykst lögið, um Norðoyingar allir sum ein valdu P. M. Dam á einum komandi fólkatingsvali.

— Skuldi tað hent, at læknamálið einaferð kom á ríkisdagin, vildu vit verið illa farnir, um vit hövdu Jóhann Poulsen ella kanska eisini Hákon Djurhuus sitandi har, men eitt eru vit greiðir yvir, at um P. M. Dam sat har, so hövdu vit einki at óttast, tí hollari og ágrýtnari stríðsmenn fyrri ynskjum og krøvum okkara Norðoyinga kundu vit ikki fingið.

14. sept. og Dagblaðið eiga at spara sær ómakin at koma við frágreiðingum um stöðu teirra einstöku í læknamálinum.

Vit kenna hana.

Norðoyingur.

Løgmaður og landsstýrið lögdu sniðlop móti øllum vega-, havna- og øðrum játtanum fyrri komandi vetur

Javnaðarmenn og sjálvstýrismenn forðaðu hesum í fyrstu syftu — men hvat hjálpir í longdini! Afturhaldsflokkarnir við sunnangreipini Martin Holm og Kristjan Djurhuusi lögmanni á odda sita við buktini og báðum endunum.

Stuttligt at siggja »Dimm.« leypa uppá fótur til verju fyrri Kristjan, Jóhan og Martin, ið vildu avtaka Ólavsökusetuna, ið Andrass gamli lögmaður altíð vardi og segði vera neyðuga bæði fyrri tær praktisku játtanir, ið tingið má samtykkja fyrri vetraarbeiði á landi og fyrri tað samarbeiði, ið ríkisfelagsskapurin forúsetur millum ríkisdagin og lögtingið.

Kristjan, Jóhan og Martin vildu ikki byrja tingarbeiðið aftur, fyrr enn einaferð aftaná nýttár ! ! ! !

Á tann hátt vildi tað eydnast teimum at forða øllum vega- og øðrum almennum arbeiði, sum arbeiðsfólk hava vónað at fingið játtanir til nú til veturs. Men hvat leggur afturhaldið í, um arbeiðarinn og fiskimaðurin sita við tónum hondum í vetur ! ! ! !

Og so skammar »Dimm.« »Dgbl.« og landsstýrið seg ikki við at við-

ganga, at alt tað stóra og dýra embættismaðnaapparat við trimum landsstýrismönnum á odda ikki skulu fáa so frætt á skaftið sum, at tær neyðar lögtingssakir, sum eru, ikki eru fyrri-reikaðar til tingviðgerðar á Ólavsöku.

Hví leggja teir ikki frá sær, ið so veseliger eru!

Og aftaná at hava viðgingið ella ófríviliga at avdúka henda ódugnaðskap at hætta sær til at tala um at spara og bríksla hinum at vera orsök til oyðslusemi!

1000 kr. um dagin eru alt ov mangir pengar at fara fyrri skeytið í hesum armóðstíðum! Tí skal hetta óskilið avtakast at petta tingseturnar, so eingin nakrantíð fær kenslu av, at nú skal arbeiðið gerast fyrri at verða liðugt burtur av!

Tingmenn megu hava ta løn teir Frh. á 3. síðu.